

Zakład Aktywności Zawodowej
Zakład Usług Pralniczych
w Wodzisławiu Śląskim

Materiały na posiedzenie Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Powiatu Wodzisławskiego dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowanej w Zakładzie Aktywności Zawodowej Zakładzie Usług Pralniczych w Wodzisławiu Śląskim.

Wodzisław Śląski, Listopad 2024 r.

Zakład Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych w Wodzisławiu Śląskim powstał dzięki staraniom władz powiatu wodzisławskiego w 2008 r. Na jego potrzeby zaadaptowano przyziemia starego szpitala przy ul. Wałowej 30. Początkowo pracę w ZAZ ZUP znalazło 15 osób niepełnosprawnych. Obecnie w zakładzie jest zatrudnionych 44 pracowników w tym 34 osoby z niepełnosprawnościami. Zakład świadczy specjalistyczne usługi pralnicze na rzecz hoteli, restauracji, placówek medycznych jak również klientów indywidualnych. Głównym celem działalności Zakładu jest jednak aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami, którym ciężko jest odnaleźć się na otwartym rynku pracy. Brak motywacji, nieśmiałość, brak wiary w siebie i we własne możliwości powodują bierność zawodową osób niepełnosprawnych. Dzięki pracy w Zakładzie osoby niepełnosprawne nabywają ważne w życiu umiejętności takie jak punktualność, systematyczność, odpowiedzialność. Praca daje osobom niepełnosprawnym poczucie bezpieczeństwa, czują się potrzebni są zmotywowani, niezależni oraz lepiej wykonują swoje codzienne obowiązki. Zakład stara się uzmysłowić pracownikom przydatność ich pracy, podnosić samoocenę oraz poczucie własnej wartości. Osoby niepełnosprawne traktują naturalnie pracę, jako sposób zdobycia środków finansowych. Ponadto dla wielu osób zatrudnienie w ZAZ-ie jest jedyną szansą na kontakt z ludźmi, samorealizację i potwierdzenie własnych możliwości, a także daje możliwość wykorzystania nabytych umiejętności. Praca w ZAZ-ie w istotny sposób wpływa na cały proces rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

To właśnie dzięki zatrudnieniu człowiek wzmacnia poczucie własnej wartości, co jest bardzo ważne w przypadku osób niepełnosprawnych, które bardzo często mają zaniżoną samoocenę. Pracownicy ZAZu zatrudnieni są na stanowiskach: pracz, prasowacz, maglarz oraz sprzątac.

Rehabilitacja zdrowotna i społeczna prowadzona jest w zakładzie ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności (ZFA). Na fundusz ten przekazuje się między innymi zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz podatek od nieruchomości. Pracownicy z niepełnosprawnościami mają również możliwość korzystania z Zakładowego Funduszu Aktywności poprzez składanie wniosków o przyznanie pomocy bezzwrotnej (w tym na leki czy też przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze), przyznanie pożyczki oraz sfinansowanie badań specjalistycznych.

Rehabilitacja społeczna lub zdrowotna prowadzona jest w Zakładzie codziennie,

a pieczę nad nią sprawuje pielęgniarka. Zajęcia w wyposażonej sali rehabilitacyjnej, w której znajduje się specjalistyczny sprzęt, pozwalają na prowadzenie ćwiczeń dostosowanych bezpośrednio do schorzeń pracowników. Ponadto pracownicy ZAZ ZUP mogą korzystać z pakietu Multisport, który umożliwia im dostęp do bogatego wachlarza aktywności poza zakładem. Osoby z niepełnosprawnościami w ramach rehabilitacji biorą również systematyczny udział w zajęciach tanecznych oraz gimnastyce tai-chi. Organizowany przez ZAZ ZUP taniec rozwija sprawność i koordynację ruchową, stymuluje też rozwój umysłowy, uczy dążenia do celu i pokonywania barier, a także pozwala zintegrować się między sobą. W 2024 r. pracownicy uczestniczyli w pokazie tańca pt. „Integracyjny Pokaz Tańca Tańczyć Każdy Może” oraz brali udział w Wielkiej Gali Tańca w Radlinie. Podczas Gali tańczyli z profesjonalnymi tancerzami, członkami Studia Tańca i Ruchu Lordance. Gala odbyła się na wzór popularnego programu telewizyjnego „Taniec z Gwiazdami”, w którym osoby z niepełnosprawnością pełniły rolę gwiazd. Publiczność gromkimi brawami zagłosowała na najlepszą parę.

W 2022 r. nasza pracownica pani Lucyna w parze z profesjonalnym tanecznym partnerem zajęła pierwsze miejsce i uzyskała tytuł Mistrzyni Świata w tańcu integracyjnym (taniec towarzyski) w Bratysławie. Dla zwycięskiej pary zabrzmiał „Mazurek Dąbrowskiego”.

Zdj. pokaz tańca pt. „Integracyjny Pokaz Tańca Tańczyć Każdy Może”.

Zdj. Zajęcia taneczne.

Zdj. Mistrzostwa Świata w Bratysławie.

Zdj. Mistrzostwa Świata w Bratysławie.

Kolejną formą aktywności przedstawioną na zdjęciu są warsztaty tai-chi. Mają one formę wykładów i zajęć praktycznych w zakresie aktywności ruchowej dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia ruchowe prowadzone przez naszego instruktora obejmują:

- a) gimnastykę ruchową przy muzyce,
- b) ćwiczenia oddechowe i rozluźniające,
- c) elementy metodyczne teorii i praktyki sportu kickboxing dla osób z niepełnosprawnościami,
- d) elementy sprawności dostosowanej do osób niepełnosprawnych z ju jitsu,
- e) niwelowanie wewnętrznych napięć, chronicznego stanu napięcia poprzez sport,
- f) rozmowę, dyskusję, psychoanalizę grupową z trenerem.

Codzienny trening ruchowy pozwala na poprawienie kondycji i sprawności fizycznej, lepsze samopoczucie oraz wydajność w pracy. Zajęcia odbywają się w Oazie Aktywności lub na świeżym powietrzu na terenie zakładu.

Zdj. Zajęcia tai-chi.

Aby zwalczyć wyjście z izolacji organizujemy wiele wyjazdów integracyjnych. Pracownicy mają okazję uczestniczyć między innymi w cyklicznych wyjazdach na grzyby czy wyjazdach na gokarty.

Zdj. Grzybobranie.

Wyjazd na grzybobranie przedstawiono na zdjęciu powyżej. Celem tego typu wyjazdów jest integracja grupy, wyrwanie się od zabiegania w codziennym życiu, kontakt z naturą, ruch na świeżym powietrzu, a także uczenie spostrzegawczości i orientacji w terenie. Ten rok był szczególnie łaskawy dla grzybiarzy. Dary lasy pozwoliły zaopatrzyć spiżarnie naszych pracowników.

Zdj. Wyjazd na gokarty.

Kolejną lubianą przez pracowników i wielokrotnie powtarzaną formą rehabilitacji jest jazda gokartami. Zdrowa rywalizacja, świetna zabawa oraz adrenalina sprawia, że takie wyjścia pamiętane i komentowane są długo. Ta aktywność również rozwija osoby z niepełnosprawnością, ponieważ wymaga koordynacji ruchów oraz podejmowania szybkich decyzji na torze. Dla niektórych osób jest to też forma spełnienia marzenia o samodzielnym prowadzeniu samochodu czego w związku z niepełnosprawnością nigdy nie uda się im spełnić na co dzień.

W czerwcu 2024 r. nasi pracownicy skorzystali z wyjazdu na survival do Brennej organizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Klub Sportowy Polskiej Tradycji Sztuk i Sportów Walki Wojownik Czasu”. Osoby z niepełnosprawnościami zmierzyły się podczas tego wyjazdu ze swoimi słabościami i lękami. Musiały sprostać wyzwaniom, które czekały na nich w lesie. Pod okiem wykwalifikowanej kadry przeszły szkolenie z posługiwania się zawartością plecaka ratunkowego, aby móc przejść przez tor survivalowy. Tor obejmował spacer po wertepach, wśród połamanych drzew, przejście przez strumyk, podejście pod stromą górę czy też robienie szałasów. Celem był punkt widokowy nad szumiącym wodospadem. Uczestnicy podczas survivalu poznali niezwykłą aktywność jaką jest nordic walking. Regularne marsze z kijkami niezależnie od wieku poprawiają kondycję, rozładują stres i napięcie. Osobnym punktem programu, który wzbudził wiele emocji było strzelanie z wiatrówki na specjalnie przygotowanej w lesie strzelnicy.

Zdj. Survival.

Prawie każdego roku staramy się wygospodarować środki na zorganizowanie wyjazdu zagranicznego. Mamy świadomość, że nasi pracownicy nigdy nie zdecydowali by się na samodzielny wyjazd do ościennych krajów.

W tym roku we wrześniu zorganizowaliśmy 5- dniową wycieczkę do Chorwacji. Pracownicy ZAZ w czasie pobytu mieli okazję zobaczyć piękno Chorwackiej okolicy Rijeki, zwiedzili historyczne Rzymskie miasto – Pula oraz Plitwickie Jeziora. W czasie wolnym mogli korzystać z plażowania w malowniczych krajobrazach.

Zdj. 5 – dniowa wycieczka do Chorwacji.

Zdj. 5-dniowa wycieczka do Chorwacji.

Każdego roku również organizujemy imprezy integracyjne takie jak - majówka, andrzejki czy spotkanie przy oplatku.

Zdj. Spotkanie integracyjne – majówka 2024 r.

Tradycją stał się niezwykle sposób uczczenia „Dnia Kobiet”. Również w tym roku napotkane panie zostawały obdarowane tulipanem, własnoręcznie ozdobionym przez niepełnosprawnych pracowników ZAZu.

Zdj. Rozdawanie kwiatów z okazji dnia kobiet.

Podczas zajęć rehabilitacyjnych pracownicy Zakładu tworzą rękodzieło na miarę swoich możliwości. W rozwoju i rehabilitacji osób niepełnosprawnych niebywale znaczenie mają podejmowane przez nich różnorodne formy kreatywności.

Zdj. zajęcia kreatywności – malowanie na płótnie.

W tym roku ZAZ ZUP otrzymał zaproszenie na Kiermasz rękodzieła osób niepełnosprawnych. Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego organizuje 12 grudnia 2024 r. w gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach przedsięwzięty kiermasz rękodzieła osób niepełnosprawnych z warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej z terenu

województwa śląskiego. Pracownicy z niepełnosprawnością przy pomocy kadry w ramach rehabilitacji przygotowują stroiki ze skrzatami.

Zdj. Tworzenie stroików na kiermasz świąteczny w Urzędzie Marszałkowskim.

Zdj. Stroiki przygotowane przez osoby z niepełnosprawnościami na kiermasz świąteczny w Urzędzie Marszałkowskim.

Zdj. Stroiki przygotowane przez osoby z niepełnosprawnościami na kiermasz świąteczny w Urzędzie Marszałkowskim.

Zakład Aktywności Zawodowej poprzez rehabilitację zawodową ma na celu uświadomienia osobie niepełnosprawnej, że jest pełnowartościowym człowiekiem, który pomimo swojej niepełnosprawności może wiele osiągnąć. Zakład uczy pracowników bezpiecznego i odpowiedniego użytkowania urządzeń, dokładnego wykonywania czynności, szybkiego wykonywania zadań, koncentrowania się na zadaniu, samodzielnego planowania oraz przestrzegania dyscypliny pracy, trwałego zapamiętywania.

ZAZ ZUP w swoich przedsięwzięciach przygotowuje osoby niepełnosprawne do samodzielnego podejmowania decyzji i do pracy na otwartym rynku. Jest instytucją wspomagającą działania w poszukiwaniu pracy, mieszkania, a nawet rozwiązywaniu spraw osobistych. Dzięki nabytym w ZAZ-ie umiejętnościom i wiedzy pracownicy mają możliwość sprostać stawianym im wyzwaniom. Podczas pracy i zajęć rehabilitacyjnych osoby niepełnosprawne kształtują pewne nawyki, zwiększają w ten sposób odporność na sytuacje trudne, łagodzą lęk przed nowymi zadaniami na nowych stanowiskach, uczą się nowych reakcji i radzenia sobie ze słabościami.

Warto zaznaczyć, że wszystkie zajęcia z zakresu rehabilitacji społecznej i zdrowotnej w których biorą udział pracownicy są organizowane dla nich po ich godzinach pracy.

Zakład Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych w Wodzisławiu Śląskim jest wyjątkowym miejscem na mapie powiatu wodzisławskiego, które daje szansę na rozwój osób z niepełnosprawnościami i wspiera ich w realizacji zamierzonych celów.